

*FERNANDO VALLS TABERNER:
UNA VIDA ENTRE LA HISTORIA Y LA POLÍTICA,
DE JOSEP MARIA MAS I SOLENCH*¹

Acaba de publicar-se la versió castellana de la biografia de Ferran Valls i Taberner (1888-1942), l'autor de la qual és Josep Maria Mas i Solench, un dels historiadors del dret català més prolífics i fecunds que tenim avui dia, que ocupa la presidència de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics. L'original català de la biografia de tan destacat personatge tenia per títol *Ferran Valls i Taberner, jurista, historiador i polític*. Aquí s'ha alterat lleugerament l'esmentat títol. En la primera ocasió va ser Josep Maria Solé i Sabaté qui va prologar el llibre. En aquesta ocasió, l'esmentat honor ha correspost a Josep Maria Font i Rius, venerable patriarca dels historiadors del dret a Catalunya. No ha estat en aquesta biografia la primera vegada en què Mas i Solench ha escrit sobre Valls i Taberner. Ja ho havia fet en ocasió de les Jornades d'Estudi sobre els Costums de la Batllia de Miravet (1319/1320-1999/2000), on va presentar a Gandesa, el juny de 2000, una comunicació titulada «Evocació de Ferran Valls i Taberner i les seves aportacions històriques», que es va publicar el 2002 dins de les actes de l'esmentat encontre a les pàgines 375-389. Mas i Solench va publicar també el 2004 una petita biografia, *Ferran Valls i Taberner: Semblança biogràfica*, que té el seu origen en una conferència donada a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans. Malgrat la reduïda extensió del text, va tenir una saludable rebuda en la revista considerada la segona millor publicació periòdica del món de dret històric, la *Revue Historique de Droit Français et Étranger*, any 82, núm. 3 (juliol-setembre 2004, p. 443-444). Étienne Dravasa, professor d'Història del dret, de les institucions i dels fets socials i econòmics de la Universitat Montesquieu-Burdeus IV, no estalvia elogis en parlar de Mas i Solench com a autor d'«una conferència, tan brillant com penetrant» (p. 443), que «amb un luxe de detalls i precisions impressionants, va recordant les cadències, les alternances de triomfs i derrotes» (p. 443) de Valls. Dravasa conclou que Mas i Solench ha aconseguit posar en relleu «un rigor escrupolós quant a la informació i interpretació psicològica del personatge» (p. 444).

La traducció castellana ofereix poques variacions respecte a l'original català, al marge de les que acabem d'indicar. Ja Guillermo Hierrezuelo Conde, María Encarnación Gómez Rojo i Josep Serrano Daura han publicat valoracions diverses, en tots els casos coincidents en la seva dimensió positiva del llibre de Mas i Solench. Jurídicament, aquesta biografia sortida de la ploma d'algú natu-

1. Barcelona, Planeta, 2004, 307 p.

ral ni mes ni menys que de Santa Coloma de Farners aporta molt més del que d'altres semblances i biografies de Valls, sens dubte importants, ens havien dit fins ara, com la que escrigué Jordi Rubió i Balaguer, el 1943, publicada després bastants anys més tard en diversos llocs, o la de Joan Antoni Parpal i Lleida i Josep Maria Lladó de 1970. Aquesta, coordinada per Parpal, el fill del senyor Cosme Parpal i Marqués, que va derrotar ni més ni menys que a Eugeni d'Ors en les oposicions a la càtedra de Psicologia de la Universitat de Barcelona el 1914, no obstant això continua sent la millor, per una raó ben senzilla: va poder manejar en el seu moment tota la correspondència inèdita rebuda per Valls, que li va permetre presentar un personatge en clau catalana i catalanista que no era precisament el Valls ni més ni millor recordat. De fet, aquesta biografia, sense aparell crític i sense indicar les seves fonts d'informació, va revelar moltes dades inèdites, no només de Valls, sinó també sobre Cambó i la generació barcelonina de 1917, pel qual ha estat amb molta freqüència citada i recordada.

Donem una calorosa benvinguda a aquesta lloable iniciativa d'una editorial tan prestigiosa com és Planeta en publicar una biografia clara i precisa com la que ens ofereix Mas i Solench. La història del dret necessita que a Catalunya personatges com Josep Maria Mas i Solench s'endinsin per les tortuositats dels segles XIX i XX amb l'elegància i la prosa fàcil que ha vingut fent fins ara amb obres tan captivadores com la present.

Manuel J. Peláez
Universitat de Màlaga